

Temat: Pospolite oraz własne? Rzeczowniki – to jest jasne!

Wstęp: Gra państwa-miasta

PAŃSTWA	MIASTA	IMIONA	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	RZECZY	(BANK)

Wyznacz jedną osobę, która będzie po cichu wyliczała litery alfabetu, i drugą, która zatrzyma wyliczanie. Litera, na której zatrzyma się, będzie zaczynała wszystkie wyrazy w każdej z kategorii. Uczestnicy gry wypełniają każdą rubrykę. Następnie porównują swoje wpisy z tabelką innych graczy i liczą punkty według wzoru: 0 – za brak wpisu, 5 – za identyczne przykłady, 10 – za różne, 15 – jeśli druga osoba nie ma przykładu.

Po zabawie wszyscy przedstawiają swoje wyniki.

Pytania:

Jaką częścią mowy są zapisane w tabelce wyrazy?

.....

Wymień i zapisz wyrazy, które napisałeś/napisałaś dużą i małą litera.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

RZECZOWNIKI

POSPOLITE

(nazywają osoby, zwierzęta, rzeczy, miejsca w sposób ogólny, piszemy je małą literą)

pan

lekarz

kot

pies

miasto

góra

rzeka

WŁASNE

(to imiona osób i zwierząt, nazwiska, nazwy miejsc, piszemy je wielką literą)

Piotr

Kowalski

Mruczek

Liza

Wrocław

Sobótka

Odra

Nazwy własne:

- Imiona i nazwiska ludzi, pseudonimy,
- Imiona zwierząt,
- Nazwy geograficzne – nazwy kontynentów, krain geograficznych, państw, regionów, miejscowości, oceanów, mórz, jezior, rzek,
- Nazwy mieszkańców kontynentów, państw i regionów, ale jest wyjątek! Nazwy mieszkańców miast i wsi piszemy małą literą.

Przykład: Mieszkaniec Tokio to tokijczyk i jednocześnie Japończyk.
Czech mieszkający w stolicy tego państwa to prażanin.

Ćwiczenia

1. Mieszkańcy Warszawy to (warszawianie).
2. Pani Ela jest (katowiczanką), bo mieszka w Katowicach.
3. Wszyscy (londyńczycy) są dumni z Big Bena.
4. Stolicą Rosji jest (Moskwa), a jej mieszkańcy to
(moskwianie/moskwianki)
5. Odpowiedz pisemnie (pełnym zdaniem) na pytania:
 - Jak mają na imię Twoi rodzice?
 - W jakiej miejscowości mieszkasz?
 - Jak się wabi Twoje zwierzątko?
 - Który bohater filmowy podoba Ci się najbardziej?
 - którego państwa pojechałabyś/pojechałbyś najchętniej?

6. Od podanych nazw własnych utwórz nazwy mieszkańców. Uważaj!

Paryż –

Anglia –

Kanada –

Izrael –

Wrocław –

Kraków –

Wietnam –

7. Zapisz odpowiedzi na podane pytania. Odpowiadaj całym zdaniem.
W jakiej miejscowości mieszkasz?

.....
Jaka rzeka przepływa przez Twoją okolicę?

.....
Który kraj, Twoim zdaniem, warto zwiedzić?

.....
Którego bohatera filmowego lubisz najbardziej?

.....
Kto jest autorem Twojej ulubionej książki?

.....
Uwaga!

Nowa wiadomość

Rzeczowniki dzielą się na **własne** i **pospolite**

Rzeczowniki własne to między innymi imiona i nazwiska osób, imiona zwierząt, nazwy państw, miast, rzek. Zapisujemy je wielką literą:

Jan Nowak

Burek

Reksio

Polska

Francja

Rzeczowniki pospolite nazywają osoby, zwierzęta, rzeczy, miejsca w sposób ogólny. Piszemy je małymi literami.

mężczyzna

pies

państwo

miasto

rzeka

8. Do każdego rzeczownika własnego dopisz według wzoru odpowiedni rzeczownik pospolity.

Amazonka - rzeka

Pacyfik

Europa

Śniardwy

Belgia

Bałtyk

Tatry

Alpy

Morskie Oko

9. W podanych tytułach artykułów prasowych podkreśl rzeczowniki własne prostą linią, a pospolite -falistą.

Znalezisko w Tatrach

Sensacyjny wywiad z krasnalem Barnabą

Czy w jaskini pod Kaliszem żyją smoki?

*Siedem tajemnic Krakowa
Jak święta spędziła Ola i jej rodzina?
Kwarantanna w Lyonie.*

Uwaga!

Nowa wiadomość

Wielką literą piszemy rzeczowniki własne, to znaczy:

1. Imiona i nazwiska ludzi, pseudonimy, imiona zwierząt np: *Dorota Małkowska, Rudy, Reks*
2. Nazwy geograficzne, nazwy kontynentów, krain geograficznych, państw, regionów, miejscowości, oceanów, mórz, rzek, jezior np: *Afryka, Karpaty, Czechy, Śląsk, Koszalin, Atlantyk, Bałtyk, Nil, Śniardwy.*
3. Wielką literą piszemy także nazwy mieszkańców kontynentów, państw i regionów np: *Europejczyk, Azjata, Fin, Polak, Ślązak, Kaszub.*

Uwaga!

Nazwy mieszkańców miast piszemy małą literą.

wrocławianin, gdańszczanin, londyńczyk, paryżanin.

10. Napisz tekst o Twojej rodzinie. Uwzględnij imiona krewnych i nazwy miejscowości, w których oni mieszkają. Skorzystaj ze słownictwa:

mieć, mieszkać, urodzić się, pochodzić, pracować, uczyć się.

11. Uzupełnij zdania odpowiednimi nazwami mieszkańców miast i państw.

Robert mieszka w Nowym Jorku, jest więc i

Monika mieszka w Łodzi, jest zatem i

Martin mieszka w Berlinie, czyli jest i

Część II

Kartka z pamiętnika, wpis w dzienniku internetowym.

Nowa wiadomość.

Wspomnienia zapisuje się w **pamiętniku**. Autor opowiada o ważnych dla siebie wydarzeniach i je komentuje oraz wyraża swoje uczucia, przeżycia, dzieli się swoimi radościami i zmartwieniami.

- Na początku danego zapisu, po prawej stronie, umieszcza się datę, na przykład: 11 stycznia 2020 roku, połowa marca, 14 kwietnia 2020 godz. 17:44
- W pamiętniku przeważają czasowniki w 1 osobie liczby pojedynczej, np. zrobiłam, myślę, wspominam.
- Za pomocą odpowiednich wyrażen autor przedstawia swoje opinie, sądy, przemyślenia na dany temat, np. uważam, że, według mnie, moim zdaniem, wspominam....., sądzę, że

- Do wyrażania opinii przydatne są określenia oceniające dodatnio albo ujemnie, na przykład: to wspaniale, że, to nie był najlepszy pomysł....
- Do nazywania uczuć stosuje się wyrażenia takie, jak: cieszę się, jest mi smutno, denerwuje mnie, gdy
- Uczucia można wyrazić za pomocą wykrzykników i znaków zapytania, np. To prawda!, Niemożliwe!, Jak on mógł tak postąpić?

Pamiętnik to wypowiedź osobista. Autor chroni swój pamiętnik przed możliwością przeczytania przez innych. Nadawcą i odbiorcą zapisków jest ta sama osoba. Wspomnienia w pamiętniku często spisywane są po upływie pewnego czasu. Natomiast osobiste notatki prowadzone są na bieżąco, z dnia na dzień. Tworzą dziennik. Zapiski w nim są ujmowane w porządku chronologicznym i oznaczone dokładnymi datami. Dziennik internetowy nazywany jest **blogiem**. Oprócz tekstów zamieszczane są w nim zdjęcia, ilustracje, pliki dźwiękowe. W ten sposób autor dzieli się z internautami swoimi odczuciami i przemyśleniami. Osoby odwiedzające blog mają możliwość komentowania wpisów autora.

Zadanie:

Kartka z pamiętnika.

Opisz jak spędzasz dzień podczas kwarantanny.

Zachęcam do kontynuowania pamiętnika.